

A woman with long dark hair is shown from the waist down, wearing a long, flowing, light-colored (possibly white or cream) dress. She is standing on a sandy beach, and the dress is blowing in the wind, creating large, graceful folds. Her right hand is holding the edge of the dress. The background is a bright, slightly blurred beach scene with the ocean and sky.

**minu
kunagise
sõbratari**

juulmad

*Romaan sõprusest, perekonnast
ja andestamisest*

Wendy Wax

Originaali tiitel:
Wendy Wax
My Ex-Best Friend's Wedding
2019

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

Tegemist on ilukirjandusliku teosega. Kõik nimed, tegelaskujud, kohad ja sündmused on kas fiktiivsed või autori välja mõeldud ning igasugune sarnasus tegelike inimestega, elavate või surnutega, äriettevõtete, sündmuste või asukohtadega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Marja Liidja
Toimetanud Ilona Raidmaa
Korrektuuri lugenud Inna Viires
Kaane kujundanud Reet Helm

Copyright © Wendy Wax, 2019
This edition published by arrangement with Levine Greenberg
Rostan Literary Agency and Synopsis Literary Agency.
All rights reserved.
© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN,
2020.

B04381320
ISBN 978-9949-82-582-0

Kõik kirjastuse Ersen raamatud ja e-raamatud on saadaval veebipoest

www.ersen.ee

See raamat on pühendatud mu tädile Loicile, kes sõitis Richmondisse pulma ja kihlus seal ise. Tema huumorimeel oli legendaarne, soojus niisamuti. Ma olen temaga koos veedetud aega nautinud ja kalliks pidanud. (Välja arvatud ehk päev, mil ma olin süvenenud romaani „Heidi“ ja ta küsis minult, kas üks tegelane on „juba ära surnud“.)

Tema pilt pruutkleidis, mida olid kandnud mitu põlvkonda meie suguvõsa pruute, rippus kogu mu lapsepõlve kestel vanaema voodi kohal ja on inspireerinud seda lugu.

Proloog

Kendra

Mida ma oskan öelda pruutkleidi kohta? See on olnud mu perekonnas juba mitme sugupõlve ajal. Pärast kõiki neid aastaid on see ikka veel ilus. Ja selles, mis juhtus päeval, kui mina seda kleiti kandsin, ei olnud süüdi kleit.

Kleit kavandati ja õmmeldi mu vanavanaema nõo Lindy pulmadeks. Tema oli ainus mu vanaema naissugulastest, kelle perekond suutis suure kriisi ajal alles hoida suurema osa oma rahast. Ajal, millal see õmmeldi, maksis KLEIT, nagu me sellest räägime, rohkem kui keskmine ühepereelamu, olles pöörane ekstravagantsus ajal, kui nii paljudel ei olnud kodu, töökohta ega isegi leiba laual.

See on ainulaadne. Elevantiluvärvi satään, lainja kaeluse ja osavalt taljestatud pihaosaga. Kreemjas siidsatäänist seelik laskub kaskaadina põranda poole ja lendleb ümber pahklude, lõppedes slegiga. See on selgejooneline ja elegantne, ilma väljalõigete või juveelideta. Kleidi range lihtsus lööb hingetuks. Koos Chantilly pitsist looriga on see mõeldud uhketeks, kuid maitsekateks, muinasjutulisteks pulmadeks kauni printsiga. Ja kuigi elu lõpuni õnnelikult koos elamises ei või iialgi kindel olla, vihjab kleit sellele.

Pärast Lindyt kandsid seda mu vanaema ja teised sugulased. Samuti nende tütreid ja need meie seast, kes järgisid nende eeskuju. Kummalisel kombel istub see kleit igapäev seljas hästi. Siidist vaste „Rändavate pükste õeskonnale“ ammu enne selle raamatu kirjutamist*. Kui

* 2001. aastal ilmus raamat „Sisterhood of Traveling Pants“, mis sai mitu järge ja mille põhjal valmis film. Lugu räägib neljast sõbratarist, kes leiavad vana teksapaari, mis on neile kõigile paras. *Siin ja edaspidi tõlkija märkused.*

võtta arvesse väikesed kohandamised, mida vahel vaja läks, ning jagada kleidi hind seda kandnud pruutide arvuga, siis võis KLEITI pidada isegi soodsalt saaduks.

Iga Jamesonide perekonna pruut nägi selles ilus välja. Ma tean seda, sest uurisin plikakesena Richmondis miljon korda perekonnaalbumeid ja kujutlesin ennast seda kandmas.

Mu ema pilt selles pruutkleidis rippus mu vanemate voodi kohal kuni ema surmani. See oli osa toast. Selle põhitunnus. Aitas meeles pidada, et ka mitte eriti ilusad naised on oma pulmapäeval kaunitarid. Kui reaalne elu kaob tagaplaanile ja kõik, eriti õnn, tundub võimalik. Kui keegi ei mõtle, et elus võidakse rohkem koos olla haigena. Või oodates aega, „kuni surm meid lahutab“.

Mulle istus kleit suurepäraselt. Lugesin sellest välja, et mu abiellumine on õige. Et Jake on mu saatus.

Kui palju ma ka ei püüaks unustada, mäletan oma pulmapäeva viimaste üksikasjadeni. Kuidas jõime koos pruutneitsidega kõrgetest pokaalidest šampanjat meie majas Monument Avenuel, sel ajal kui meile tehti soengut ja meiki. Kuidas mu käed värisesid, kui KLEIT mulle selga aidati. Kuidas mu pulss peksles sel ajal, kui 150 külalist juhutati istuma ja keelpilliansambel mängis.

Kõndisin piki kiriku vahekäiku, vaevalt tajudes, et isa käsi mind kaenla alt toetab, ka mitte põrandat lühikeste tikk-kontste all. Kõigi pilgud olid minul. Maailma kauneimas kleidis.

Naeratasin Jake'ile. Nägin ta soojades pruunides silmades armastust. Lasksin tal oma käest kinni võtta. Ta pigistas seda, kui pöördusime näoga pastori poole.

Ja siis juhtus midagi, mida ma ei mõista, kuigi olen seda stseeni nelikümmend aastat kujutluses korranud. Äkki oleks nagu kõik, mida ma olin mõelnud ja tundnud, mul peast minema lennanud. Kui reverend Frailey kõhatas ja ütles: „Armas pruutpaar,“ tabas mind selgus lausa välgunoolena, kuid võib-olla oli see hoopis paanika välgunool, mis tundus olevat kõrgemalt läkitatud. (Ja ma ei mõtle selle all kiriku kooripealset.)

Äkki taipasin, et võin teha vea. Et ma sain alles äsja kahekümne ühe aastaseks. Et oli 1978. aasta ja mina olin naine, kuid ma ei olnud

veel elama hakanudki. Et ma ei olnud arvatavasti veel valmis looma perekonda, mida Jake nii hirmsasti tahtis, või oma elu teisele inimesele pühendama. Isegi mitte Jake'ile.

Nagu ma ütlesin, ei olnud süüdi KLEIT. Ja kindlasti mitte Jake.

Kolme kuu pärast, kui kõik kingitused olid lõpuks tagasi saadetud ja ma avastasin, et kannan tema last, ei rääkinud ta perekond minu omastega ja ma olin meie suhted nii põhjalikult lõhkunud, et ei saanud temale öelda. Enne seda polnud ma kujutlenud, et jumalal võib olla ironiat. Ma mõtlen, et mis jumalus see on, kes lööb su kõige ebasobivamal hetkel jalust maha hirmuga eluaegsete töotuste ees ja siis teeb sinust üksikema, mida peetakse suurimaks vastutuseks teise inimese ees üldse?

Niisugune see siis on. Ainus korts KLEIDI muidu hiilgavas ajaloos.

Ma loodan, et mu tütart ootab KLEIDIS õnnelikum lõpp. Kui ta seda iialgi kannab.

Üks

Lauren

Kolme päeva pärast nelikümmend

New York

„Issand hoidku. Teie olete... te olete Lauren James.“ Naine vaatab alla süles olevale raamatule ja tõstab siis pilgu jälle minu poole. „Ma loen praegu „Käredat tõusuvett“. Ma olen lugenud kõike, mis te üldse kirjutanud olete. Iga sõna.“ Ta paistab tõesti elevelil olevat. Nagu oleks ta mu jõuluhommikul kuuse alt leidnud ning ootab, millal saab hakata lahti pakkima. Kui ta jalad ei liguneks praegu soojas seebivees, tuleks ta minu poole, paludes autogrammi mu viimase raamatu kaanele. „Ma lausa armastan teie raamatuid. Ostan neid nii paberväljaandes kui e-raamatutena. Ma kuulan nende audiodid, kui töötan väljas.“

Kui teised naised vaatavad üles, tänan õnne, et ma olen end täna meikinud ja juukseid pesnud. Kirjutamine ei ole elegantne elukutse, milleks inimesed seda peavad. Tegelikult elavad kirjanikud pikki ajavahemikke eraklikult, putitamata ennast ja vaeveldes tähtajaga. Välimuse eest hoolitsemine ja hügieen võivad sõnade loendamise kõrval tagaplaanile jääda.

„Ah teie siis hoiategi mu raamatuid paberväljaandena ilmumas.“ Mu naeratus on siiras ja tänulikkus samuti. Ükskõik kui palju kordi te kuulete, et keegi armastab seda, mida olete kirjutanud, on teil ikka hea tunne. See on just nagu kuulda kellegi suust, et teie lapsed on niihästi andekad kui ka ilusad. Vähemalt ma arvan, et see on samasugune tunne, sest mina ei ole kunagi lapsi sünnitanud. Asi on selles, et kui

teil ei ole küllalt palju lugejaid, kes armastavad seda, mida te teete, siis ei maksta teile enam raha.

Naine puhkeb naerma mõtte juures, et võiks olla mu ainus fänn, sest mu raamatud on leidnud hea vastuvõtu juba üle kümne aasta ja jõudnud üsna järjepidevalt ka New York Timesi menukite nimekirja. Tõepoolest, mind on nimetatud koguni „rannajutukate kuningannaks“. Mis tähendab, et ma kirjutan raamatuid, mille üle ironiseerivad need, kes tahavad näida kirjandushuvilistena, aga mida müüakse sadu tuhandeid eksemplare. See võimaldab mul omada korterit ühes Central Park Westi tõesti uhkes majas.

„Täna teid. Mul on nii hea meel, et mu raamatud teile meeldivad.“ Saadan naisele viimase naeratus ja pööran siis tähelepanu maniküürijale, Hanhile. Pärast paari tervitussõna ja viisakat küsimust tema laste kohta, millest rohkem me ei suuda suhelda, kuna mina vietnami keelt ei oska ja tema inglise keel on puudulik, nõjatun suures nahktoolis tagasi. Sulen silmad ja püüan keskenduda jalgade ümber sulisevale soojale veele, kuid hoian hoolega suul meeldivat naeratust, et ükski mind praegusel hetkel guugeldavatest naistest ei mõistaks mu vaikimist staariliku ülbusena ega levitaks jutte mu ebaviisakusest ja tänamatusest.

Mu hingamine muutub ühtlaseks, kui Hanhi väikesed osavad käed mu jalgu masseerivad. Püüan vaimusilma ette maalida selget sinitaevast, kust ujuvad üle kohevad valged pilved. Nagu need, mis moodustusid Atlandi ookeani kohal Outer Banksis, kus ma üles kasvasin.

Ma ei ole eriti hea mediteerija ja kuigi seda ei peeta võimalikuks, ei tulnud ma joogaga toime. Mu aju keeldub aeglustumast või juhiseid järgimast ja ükskõik kui kõvasti ma ka ei püüa end sulgeda, mõtlen ma kindlasti kõigile asjadele, mis mul mõttes on, kuigi ei tohiks seda praegu teha. Siis mõtlen ma mittemõtlemisele.

Hetkel suudan ma mõelda ainult sellele, et kahe päeva, kahekümne kahe tunni ja kolmekümne viie minuti pärast saan neljakümneseks, olen ma selleks valmis või mitte. Siis mõtlen ma, kui kõrge see vanus juba on. Kuidas mu keha ei ole enam minu keha moodi. Hanh tõstab ühe mu jala veest välja ja ma mõtlen, kui inetu see on.